

Az egyéni vállalkozás finanszírozása

Észak-Magyarországi JOGpontok

Ugyan egy egyéni vállalkozás alapítása és elindítása egy egyszerű és olcsó folyamat eredménye, ahogy a korábbi fejezetekből látható, annak fenntartása már kockázatos is válhat. A vállalkozói létforma sajátossága a fix, havi bevételek hiánya, valamint egyéni vállalkozás esetén mindenképpen érdemes újra kiemelni, hogy az egyéni vállalkozó teljes magánvagyonát is kockáztatja a fizetési kötelezettségek esetleges túlvállalásával. Az egyéni vállalkozásnak elsősorban a saját nyereségéből vagy a korábban nyereségből képzett tartalékokból kell fenntartania önmagát. A tartalékolás azért is különösen fontos, mert a kisebb vállalkozások – mint amilyenek az egyéni vállalkozások általában – nehezebben jutnak idegen forráshoz, mint például hitel vagy befektető által nyújtott támogatás.

Abban az esetben, ha az egyéni vállalkozás bevételei átmenetileg nem nyújtanak fedezetet a költségeire, akkor az egyéni vállalkozó kezelheti a helyzetet azzal, hogy „kölcsönt” nyújt vállalkozása részére. Így külső forrásbevonás, hitel felvétel elkerülése mellett lehetséges a vállalkozás megsegítése. A gazdasági társaság esetében un. „tagi kölcsönnek” nevezett konstrukció alkalmazása egyéni

vállalkozásokban az általánostól kicsit eltér, hiszen nem készülhet kétoldalú szerződés. Ilyen esetben a vállalkozó saját egyoldalú döntésének írásba foglalásáról lehet csak szó, amely a kölcsön nyújtásának tényét tartalmazza. A befizetés megtörténtét pedig a banki kivonat, vagy a bevételi pénztárbizonylat igazolhatja. Az ilyen jellegű kölcsönt a múltban a legtöbb esetben ingyenesen nyújtották, azonban a jogszabályi környezet változása miatt érdemes valamilyen mértékű üzleti kamatot kikötni. Ez azt jelenti, hogy a vállalkozásnak a kölcsön és kamatai visszafizetését kell igazolnia a kölcsön megszüntetéséhez. Ha a fizetéseképtelenség hosszú távon fennmarad, akkor érdemes a vállalkozás racionalizálásának lehetőségeit felmérni, az előző fejezetben részletezett stratégia és üzleti terv figyelembevételével. A saját tőkéhez viszonyított aránytalanul nagy tagi kölcsönrel történő vállalkozásfinanszírozást a jogalkotó több módon igyekszik visszaszorítani, amelyek közül a leggyakoribbak:

- a kölcsön elszámolt tárgyévi kamatköltség arányos részével a társaságnak meg kell növelnie a társasági adó alapját;

- az egyéni vállalkozó magas tagi kölcsön állomány esetén az adóhatóság vagyonosodási vizsgálat alá vonhatja;
- az adóhatóság az egyéni vállalkozó által előterjesztett adófizetési kedvezmény kérelmet elutasíthatja a tagi kölcsönre való hivatkozás mellett.

A finanszírozási lehetőségek másik nagy csoportja az idegen források, amelyek típusukat tekintve rövid vagy hosszúlejáratúak lehetnek.

A vissza nem térítendő állami támogatások általában meghatározott célt vagy korosztályt támogatnak. Ezek közül kiemelendő az új egyéni vállalkozás indítását tervező, vállalkozói szemlélettel rendelkező fiatalok támogatását célzó országos program. A programban 18-30 év közötti munka, illetve tanulói jogviszonnyal nem rendelkező fiatalok vehetnek részt, régióként változó feltételek mellett. A vállalkozást megalapító fiatalok legfeljebb 3 millió forint összegű, vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek. A program részletei a <http://vallalkozz2016.hu> oldalon érhetőek el. A fiatalokon túl a 30 év feletti álláskereső számára is nyitott egy hasonló pályázat. Mindkettő esetben a

pályázatok előreláthatólag 2017 szeptemberétől nyújthatóak majd be.¹

Az állam célja továbbá, hogy a munkanélküliek és álláskeresők számára vállalkozóvá válási támogatást biztosítson annak érdekében, hogy minél többen gondoskodhassanak önmaguk foglalkoztatásáról, ha a munkaerőpiacon nem találnak munkalehetőséget. Ennek alapján a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló, 6/1996. (VII.16.) MüM rendelet értelmében a legalább egy hónapja álláskeresőként nyilvántartottak, vagy rehabilitációs ellátásban részesültek, akik önmaguk foglalkoztatását egyéni vállalkozás keretében végzik, annak:

- 3 millió forintig terjedő tőkejuttatás visszatérítendő vagy vissza nem térítendő formában, utólagos finanszírozással,
- legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér összegéig terjedő támogatás,
- a vállalkozói tevékenység megkezdéséhez szükséges szaktanácsadás költségeinek támogatása

¹GINOP-5.2.7-17 és GINOP-5.1.10-17 pályázatok

nyújtható első esetben pályázat formájában, utóbbi két esetben kérelemre az illetékes munkaügyi központnál.

Első esetben a támogatás további feltétele – a beruházás költségének legalább 20 százalékát elérő – saját forrás, továbbá a támogatás visszatérítése, illetőleg kötelezettségzegés miatt történő visszafizetése esetére anyagi biztosíték megléte is. Második esetben fontos kiemelni, hogy a minimálbér utáni támogatás a járulékfedezetre nem nyújt támogatást, így azokat az egyéni vállalkozónak saját forrásból kell fedeznie. A fentiekén túl a munkaügyi központoknál érdemes érdeklődni a képzés és átképzés lehetőségéről is, amely szakképzettséget adhat egy egyéni vállalkozás elindításához. A Nemzeti Foglalkoztatási Hivatal a helyi munkaerő-piaci körülmények ismeretében dönt arról, hogy milyen OKJ képzéseket indít el egy adott térségben, amelyek általában hiányszakmákra irányulnak.

A banki finanszírozási formák közül jelenleg megfontolandó lehet az egyéni vállalkozások számára a Magyar Fejlesztési Bank által a foglalkoztatásban betöltött szerep növelését, innovációs és beszállítói tevékenység erősítését, környezetvédelmi, vidékfejlesztési és egészségügyi célú

beruházásokat célzó kedvezményes kamatozású hitel és lízing a Vállalkozásfinanszírozási Program 2020 keretében. A program keretében nyújtott hitel és lízing tárgyi eszköz vásárláshoz, beszerzéshez, fejlesztéshez, beruházáshoz és beruházáshoz kapcsolódó immateriális javak megvételéhez használható fel. A program előnyei közé tartozik, hogy forint alapú a hitel, így árfolyamkockázat nélkül vehető fel, rendkívül kedvezményes kamatozással vehető igénybe és akár 15 évre, akár 3 éves türelmi idővel is igényelhető. A program részletes feltételeiről a Magyar Fejlesztési Bank együttműködő partnereinél – egyes kereskedelmi bankoknál – lehet érdeklődni.

Érdemes megjegyezni, hogy Európai uniós források felvételére is adódhat lehetőség, azonban ezek általában nem működéssel kapcsolatosak, hanem egyes projektek megvalósítására vehetők igénybe. Ugyan egyéni vállalkozók számára ezek korlátozott körben nyitottak, érdemes a www.palyazat.gov.hu weboldalon figyelemmel kísérni az újonnan kiírt pályázatokat. Ezek közül egyéni vállalkozók számára is elérhető a kifejezetten fiatal mezőgazdasági termelők gazdaságalapításának előmozdítása, továbbá a vidéki térségek népességmegtartó képességének és a

mezőgazdasági termelő tevékenység versenyképességének növelése érdekében kiírt pályázat, amely elnyerése esetén 40.000 eurónak megfelelő forintösszegű vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek a pályázók.²

² A Felhívás címe: A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás; a Felhívás kódszáma: VP2-6.1.1-16